

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becserek,

Zápolya-utca 1-6 szám.

Nová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pletiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecserek, Zápolya-utca 1.
Nová a hirdetések, az előzetesek és a lap széküldésére vonatkozó felzárások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:

Egész évre ----- 12 fr.
Félévre ----- 6 .
Negyedévre ----- 3 .
Egy hóra ----- 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével

Nagybecserek, 1896.

XXV. évfolyam, 268. szám.

Péntek, november 20.

Félreértések, tuzások.

Nagybecserek, november 20.

A bécsi és a budapesti hírlapok polemijája, ugyszint az osztrák képviselőházban esett magyarellenes támadások nagy fokban vonták magukra nemcsak a hazai, de a külföldi közvélemény figyelmét is. A sajtóban e dolgok közül több részről nagyon is elfogult véleményekkel találkozunk s így intra muros et extra néhány meglehetősen vastag félreértésről és tuzásról kell beszámolnunk.

Ami a két állam félhivatalosainak tollháboruját illeti, a bécsi lap tudvalevőképpen inspirált cikkeknek, tehát kormány-nyilatkozattételnek tekintette a magyar sajtó organumainak szabad véleménynyilvánítását. A magyar kormány a szóban forgó cikkekre — melyek különösen a nemzetközi politika szempontjából mondottak nem éppen hízegő kritikát az osztrák pártalakulásokról — se közvetlenül, se közvetve befolyása nem volt és Bánffy báró távolról sem érezhette magát indítatva az osztrák belügyekbe való ilyenmü beleszólásra.

Mihelyt a magyar kormány elnöke ez irányban a helyzetet rövid uton és határozatosan tisztázta, a tollharcz szükségképpen véget ért. Kitünt, hogy az osztrák félhivatalos félreértette és állampolitikai vonásaiban tulbecsülte a magyar lapokban kifejezésre jutott egyénia ggodalmakat. Bánffy báró részéről senki igazságos ember nem veheti „Bécs“ előtt való megalázkodásnak azt, hogy szigorú válaszfalat vont a sugalmazott cikkek meg a pártember vagy a pártlap nyilatkozata között. Valamint a magyar miniszterelnök nem túrt soha és nem túrne most se akár egész, akár fél vagy negyedhivatalos beavatkozást a mi belső dolgainkba, épugy ő sem nézhette tétlenül, hogy osztrák részről még csak a legtávolabbról is hasonlóról panaszkod-

hassanak. A miniszterelnök azzal nem dezavualta a szabadelvü pártlapokat, hanem csak a maga „hivatalos“ részéről háritott el egy kelletlen félreértést.

A Reichsrath-ban elhangzott magyarellenes kifakadásoknak mi magyarok, mint sértett fél, kelletlenül nagyobb fontosságot tulajdonitunk. Egyes lapok nagyon is elvetik a sulykot. Azt várják, hogy Bánffy báró elégtételt, illetőleg magyarázatot fog kérni Badeni gróftól. Az ellenzék ezzel az új képviselőház kormányellenes támadásainak első rohamát szeretné előkészíteni. Ez év tavaszán és nyárelején a mostaniakhoz hasonló neveltelenségekben tetszelgett magának a bécsi demagógok fővezére: Lueger. Akkor a magyar ellenzék interpelláció tárgyává tette az esetet és követelte a miniszterelnöktől, hogy elégtételt szerezzen a nemzetnek. A kabinet feje akkor egész kozekeztül azt felelte, hogy a magyar kormány Luegerhez semmi köze és nem szándékozik ez ügyben semmiféle lépéseket tenni az osztrák kabinetnél, mert az efféle kvalifikálhatatlan támadások távolról sem alkalmasak arra, hogy a magyar nemzetet megsérthessék. Az ország közvéleménye akkor megnyugodott a miniszterelnök kijelentéseiben. Miért heveskedünk mostanában, amikor odafenn ugyanazok az elemek gorombáskodnak, amikor az elnök azokért rendreutasította a szónokokat, Badeni gróf pedig legott sajnálatát fejezte ki a történetek felett és eleve is mindenkép elháritotta magától azt a vádat, mintha a magyarellenes demagógiával cimborálnék?

Magyarország tekintélye egy oly terebélyes fa, mely sokkal mélyebben gyökeresik és már sokkal magasabba nőtt fel, semhogy a bécsi Katilinák piszorkája kárt tehetne benne. A múltelt külföld közvéleménye máris utálattal fordul el azoktól a korcsmába való jelenetekről, amiket az osztrák képviselőház az antiszemita ma-

gyarfalók jóvoltából nap nap mellett produkál. Ami pedig a gazdasági kiegyezést illeti, kiki biztosra veheti, hogy az létrejön anélkül, hogy akár a magyar érdekeken, akár a monarchia jelenlegi szervezetén csorba esnék. A magyar érdekeket megvédi a szabadelvü kormány és fölfelé is hatalmas pártja, a kettős birodalom közjogi és gazdasági amaz alapjához pedig, amelyet az 1867-es törvényhozás megvetett, sokkal magasabb érdekek fűződnek, mindkét ország valamennyi döntő faktora sokkal jobban át van hatva ez alap fenntartásának szükségességétől, semhogy azt a Lueger szép szeméért bármely osztrák kormány kockára tehetné.

A magyar ellenzéki sajtó hiába tekint a káröröm egy nemével a történetekre. A bécsi események sem a magyar országgyűlés kiegyezésű többségét nem képesek a dualisztikus alap elhagyására bírni, sem Magyarország közjogi viszazacsését nem eredményezhetik. A 67-es kiegyezés cél-szerű volta a magyar közvéleményben oly erős meggyőződésé érelődött, hogy azt nálunk száz Lueger brutalitása sem tudná többé megingatni.

Torontálmegyei hitelszövetkezet.

Nagybecserek, nov. 20.

A vármegye központi hitelintézetre következő újabb jegyzések történetek: Zsiris Mihály 5, Virág Vilmos 4, Isztrát Simon 2, Eiler Péter 1, Blaszovác János 5, Oana Illés 1, Pozojevich István 1, Pozojevich Istvánné 1, Balán Mária 2, Weisz Lipót 2, Davidovits Jakabné 1, Hahn Etel 1, Vlasits Bogdán 2, Ringhoffer Dora 1, Oprean Aurel 1, Szerbszentmarion község 4, Hertelendyfalva 10, Szabadkay Ignác 1, Román-Écska 2, Molnár János 2, Vucsetich Arpád 1, dr. Kresztics Sebő 1, Maxinosev Vitomir 1, Likity Ignya 1, Petrovics Marko 1, Satakits Satoján 1, Jorgovits Timot 2, Mihalovits Imre 1, Engl Zsigmond 2, Illits Dömötör 2, Georgievits

A „TORONTÁL“ tárczája.

Vezeklés.

Ira: Róz Jenő.

Nem sokkal azután, hogy a Walterék Fridája eltűnt hazulról, becsukták a kis szatócs boltot is. A nehéz vaspántok ráborultak a szűk korhadat ajtóra, amelyben réviddel azelőtt a Frida egészséges arca mosolygott le a járókelőkre.

Az öreg Abrahamot, a Frida apját, ritkán lehetett látni a boltban. Rövidlátó, gyenge szemével, amelyeken örökösen üveget hordott, kopott nagy könyvekben olvasott. Az óriás szent betűkből merített tudást, vigasztalást; az volt a munkája, pihenője, ha elmerülhetett a szent zsoltárokba és megieledkezett mindenről, ami körülötte történik. Valami félelmet gerjesztő hírre kapott a tudása. A jámbor, hitű, orthodox zsidóhoz bucsura jártak az ügyes-bajos izraeliták és megfogadták tanácsát, aminek mindig az volt a refrénje:

— Bizzatok istenben, tőle jön minden csapás, minden öröm, áldjátok az istent.

Erre ő maga adott példát nekik. Az évek múltán egymást érte a szerencsétlenség és baj házában, de Walter Abrahamot senki sem hallotta panaszkodni. A feleségével olykor három kis gyermek betegyánál virrasztottak egy szerre. Reszketőség lett sovány kezével szeiden simogatta az apróságok lázas, kipirult arcát, melyből reggelre felszállott az élet az Ur trónjához. Walter Abraham öklével morzsolta szét a szemébe tolakodó könyecseppet és gyengéden korholta feleségét, a panasszkodó, jajgató anyát.

Azontul sem nyílt panasza a Walter Abraham ajaka. Pedig gyermekeit sorban eltemette, alig jött ki a gyászból; a betegség meg sokba került, a kis szatócsbolt alig győzte fedezni a temérdek költséget. Hát összehuzták magukat még jobban. Egy szobában laktak a bolt mellett hárman: ő, az asszony, meg Frida.

A legkisebb gyermeke megmaradt. Az anyja kényeztető féltéssel nevelte a gyermekleányt és Walter sem tudta titkolni megindultságát, valahányszor Fridát péntek este megáldotta. Szép és jó, csendes, szófogadó leány lett a gyermekből.

Az öreg zsidóasszony bele is esett olykor a hivalkodás bünébe, amint dicselkedett a férjének és mindenkinek, akivel beszédbe elegyedett, hogy nincs senki, akinek fel ne tünjék a leányuk szépsége.

Egy napon aztán az anyja sirva omolt a Walter megröskadt vállára.

— Beteg a leányunk. Napról-napra sápad, éjjelente égő láz reszketteti meg szép harmat-estét. Abraham, én félek, nagyon félek. Nincs a szent bibliában mentség a mi fájdalomunkra.

Walter Abraham haragosan tolt el az asszonyt magától.

— Oktalan vagy és büzös, hogy így káromolsz.

Valóban pedig ő maga is megijedt és mikor hallotta az orvos tanácsát, hogy vidékre, falura, vagy legalább valami pusztára helyre kell vinni Fridát, ő maga siettette legjobban az elutazást. Az asszony bátyja pusztán lakik, ispan egy nagy urnál, ott majd olyan egészséges lesz megint, mint azelőtt volt. A zöld mező szabad, tiszta levegője visszavarássolja a rózsákat arcára, a friss tejtől majd megerősödik ismét.

Mikor Frida visszakért a szatócsboltba, még szebb volt és egészségesebb. A tizennyolcz éves fiatalság egész pompáját viselte magán, fényes nagy szeme maga volt az élet, csöppentett vörpíros ajka duzzadt az egészségtől. Jókédvü volt mindig. A kis szűk lakást felverte hangos kacagással, a bolt avult, homályos zugát megtöltötte őrdeséggel.

Csak néha, ha kiállt a bolt ajtajába és elnézte a járókelő embereket, akkor borult el kissé a lelke. Várt valakit, vágyódott valami után és emlékezete elszállt a pusztára zöld réjtjére, ahol dobogó szívvél hallgatta a nagybátyja gazdájának hangját.

Alkonyat tájban oda ért az ér partjára, ahol az ölnyi magas sás közül csak imitt amott csillant ki a víz felzszine, amint az apró zöld békák beleugráltak. A lenyugzó nap széles tányérja bearanyozta az egész láthatárt, apró láthatatlan rovarok zűmmögésével telt meg a levegő, és ő nem hallott semmit, csak annak az embernek hangját, aki beszélt előtte mindenről. A pusztáról, magáról, a madarakról, meg a puszták királynéjáról.

— Jöjjön velem apám, boldogok leszünk mindnyájan, azt akarom, hogy boldogok legyünk.

Az öreg ember nem emelte fel lecsüggesztett fejét. Teljes apathia borult a lelkére, sem tiltakozni, sem örülni, haragudni sem tudott, csak hallgatott és hagyta beszélni a lányát és hallgatta a felesége sokogását.

A hallgatását jó jelnek vették és vigyásva, kimélettel kivessették az öregot a kocsihoz.

A hivatalos melléklet 224. számával.

Milán 1, Kalpar János 1, Vucsetich Sárika 1, Boróczy Dezső 1, Bakalovich Plató 1, Steinbach Béla 1, Végh Károly 2, Keresztes Aladár 3, dr. Nónay Pál 5, Sándor József 1, Basshid községe 2, Enyedy Mór 7, Itvarnok községe 5, Kvatsák Nándor 1, Schwarz Laura 2, Fay József 2, Holzinger Lajos 10, Istvánföld községe 10, Bröder Jakab 2, Kenderesi Mátás 2, Poroszkay Jenő 1, Kassovitz Salamon 2, Kécsi Tivadar 2, dr. Nagy Jakab 5, Korbó Béla 2, Valkány községe 4, Mayer Rudolf 2, Kanak község 4, Oswald Pal 4, Mircsov Mita 1, Mircsov Martin 1, Kalnak Sebestyén 1, Damjanov Iván 1, Damjanov András 1, Breitkopf Kálmán 2, Karaiván Iván 2, Krsztics Iván 3, Radossáv György 1, Szlavov Mata 2, Fuchs János 1, Fruzsits Katalin 1, Lewisch Egyed 2, Karancsov Zsiva 1, Mariukovits Mladen 2, Putics György 1, Szuperov Péter 1, Romanov Mátás 1, Ujfelyan Saima 2, Grebencz Iván 1, Romanov Blaza 1, Kalnak Antal 1, Blazsa Vaszilie 1, Lovrov Iván 1, Montag Akos 4, Mircsov Donát 2, Minyov Jakab 2, Breitkopf István 1, Schwarz Miksa 1, Babics József 10, Csávossy Béla 10, Pap Géza 5, Talapkovits Vazul 2, Csávossy Gyula 10, báró Nikolics Feodor 10, Ürményháza községe 10, Ürményházai közs. szegény alap 2, Kotsis Ferencz 1, Kotsis Józsa 1, Kotsis Ilonka 1, Fodor Lajos 2, Hillier Lajos 1, Hillier Krisztina 1, Holländer Mór 5, Riera Anna 2, Acs János 2, Török-Kanizsa község 10, Gyála község 2, Wolf Péter 2, Freko N. 2, Meixenberger József 1, Nagyösz községe 2, Roth János 2, Klein György 5, Roth Sebestyén 2, Demkó Ferencz 5, Grób Ferencz 2, Anguszta Antal 1, Adám Sándor 1, Krepesz József 1, Stefanovits Antal 1, Adám Mátás 1, Fulda Károly 1, Gesztessy László 1, Koreck Ernő 3, Lowieser Imre 1, Foris József 1, Weisz Izidor 10, dr. Mangold Samu 5, Ó-Telek községe 10, Magyarszentmárton községe 10, Bethlen Miklós gróf 5, dr. Dellimanic Lajos 5, Franz J. L. 10, Odal Antal 2, dr. ifj. Jarmatzky Sandor 5, Szőlősy Kálmán 10, dr. Magyar Karoly 5, dr. Veinrich Ödön 5, dr. Kuszing János 5, Benkovich Mihály 5, Stageschmidt Ika 6, ifj. Stageschmidt János 2, Stageschmidt József 2, Stageschmidt István 2, Stageschmidt János 2, Stageschmidt Imre 2, ifj. Jakobcsics Imre 2, Kellner József 5, Vitt László 2, Horniesek Henrik 2, dr. Milassin Kálmán 5.

A jegyzett üzletretek összege 1227.

Ugronék értekezlete. Az Ugron Gabor vezetése alatt álló part tudvalevőleg bizottságot választott, hogy az országos pártszervezkedés programját elkészítse. Ez előkészítő bizottságnak tegnap értekezlete volt, amelyen az országos pártszervezés ügyével foglalkozva, megvitatta a part alap-szabályait és tanácskozott a tervezett országos nagygyűlés rendezéséről.

Kint a pusztán, a kastély kapujában ott várta őket Veér Elek. A hatalmas ur oda lépett az öreg zsidóhoz.

— Öleljen meg — apám.

Walter Abraham szeliden eltávolította magától. Lassú izgalom nélkül való hangon szólt hozzá.

— Nem, nem vagyok az apád. Más a hitünk, más a vérünk és más az istenünk. Nem azért jöttem hozzád, hogy megöleljelek. Szenvedni jöttem, mert bűnösnek kell lennem, hogy az én istenem így büntet. Itt akarok élni melletted és akarom mindennap érezni a hiányomra, kint a keservét. Vezeklek, de vigyázok is a leányomra, akit én elvesztettem, aki hozzád szegődött. Vigyázz te is, mert a hogy engem, saját vért, a hogy az istenét, elhagyta, szászor inkább fog téged elhagyni. Itt maradok és vigyázok rá. A míg én élek, nincs mitől tartanod, mert én meg fogom érezni, ha hűtlen lesz hozzád és megfojtom, én magam tulajdon kezemmel...

Némán, megborizadva álltak körül az ősz világtalan zsidót. Veér Elek irtózáttal nézte a felesége elfakuló arcát, aztán csendesen, szótlanul bevezették az öregot a szobába.

Alig értette amit beszélt, csak megrettent és lassan, szótlanul ment befelé a tanyába.

A szülei nem vettek észre semmit. Az öreg Walter bujta a szentírásokat és halalkodott a leánya visszatért egészségeért, az anyja meg szorgosan foglalkozott a ház körül. Frida álmodott mesébe illő történetről, a mesze élő nagy

HIREK

Tájékoztató.

November 28. Kereskedő ifjak táncestélye.
November 28. A szőnyeggyár igazgatósági ülése.
December 14. Közig. bizottság ülése.
Pitzyle Szaniszló egyedüli diplomirozott fogorvos specialista Torontál megyében. Nagy-Becskeken Bauerféle házában Ferencz-József téren. Rendel naponta.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Tanügyi kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter a nagyikindai állami gimnáziumhoz **Osztie József** se-edtanárt nevezte ki.

— **Szőnyeggyár.** A nagybecskereki szőnyeggyár részvénytársaság igazgatósága 1896. november hó 28-án d. u. 4 órakor Nagybecskereken a megyeház főispáni kisteremben ülést tart.

— **Kitüntetett kiállítók.** Lapunk előző számaiban közzétük azon kiállítóknak neveit, kiket Torontál vármegyéből a zsüri tanács kitüntetésben részesített. A között névsorból azonban több kitüntetett kiállító neve kimaradt, miert is pótlólag közöljük azoknak neveit a jelen alkalommal. Millenniumi nagy érmet nyertek: **Szent Ivány Zoltán Budapest.** (Sok oldalú és kiváló termelés, mezőgazdasági haladás.) — **Martis Albert ny. tanító, Lajosfalva.** (Kitűnő termelés és versenyképesség.) — **Kiállítási érmet nyertek: Gyertyánffy János örökösei, gyéri gulyájukért.** — **Jakabváry Béla, Ráros.** (Jó minőség.) — **Elismerő oklevelet nyertek: Zágrábi érekség bíllédi uradalma.** (Sokoldalú és jó termelés.) — **Klopp János, Torontál Szécsány.** — **Közreműködő érmet nyertek: Kriszt Frigyes igazgató, Emilia major.** — **Szabó Arnold tisztartó, Szentiványtanya.** — **A népies lókiállítók közül 50 koronát és kiállítási érmet szertek: Gottschall Miklós, Gebhard Mihály, Holczinger Mihály, Jahraus Lajos, Volk János.** — **Kiállítási érmet nyertek: Jozst János, Nagy-Tószög község, Wehner Mátás, Kaurich Gábor, Dietrich M., Vogel Pál, Mixics Imre, St.ffel János, Hepp Mátás, Szabó Mátás.**

— **Esküvő.** Tegnap délután esküdött örök hűséget **Vary Mihály nagybecskereki községi népiiskolai tanító Török Lujza** kisasszonynak. Az új parra a polgari szertartás után **Szalay József** ev. ref. lelkipásztor adta az egyházi áldást.

— **Csőd.** A nagybecskereki kir. törvényszék mint csődbíróság a következő cégek ingó és ingatlan javaira nyitotta meg a csődöt: **Tosits Tosa** vegyeskereskedő Nagybecskereken, **Ransberger és Pálmai** nagybecskereki cég, **Körényi Gyula** zichyfalvi kereskedő, **Treisz Péter** és külön **Treisz János** németpárdányi földbírtokosok javaira. Csődbiztos valamennyinél **dr. Selymessy Sándor**, a tömeggondnokok pedig a következők: **Tositsnál dr. Billita Béla, Ransberger cégnél dr. Eibeschutz, a két Treisz cégnél dr. Ernst Lajos, Körényinél Vadasz Zsigmond.**

— **A Jótékony nőegylet** folyó hó 14 én tartott választmányi ülésén a szegények között 58 forintot osztottak ki, az iskolagyermekbarát egyesület levelesztő intézményének 15 frtot s az ovoda karácsonyfájára 125 frtot szavaztak meg. Ezen értékes karácsonyfán 25 gyermeknek lesz jó meleg téli ruha cukor helyett felaggatva. A ruhaszöveteket **Kokitsné és Napholczné urnők**, a karácsonyfa díszletét, **Belierné és Wiltchego** urhölgyek fogják beszerezni, a ruhaszabást és varrást **Steingassnerné és Hessené** urhölgyek vezetik, a választmány többi tagjai pedig arról gondoskodnak, hogy nemcsak a szegény gyermekeknek, hanem az ovoda minden növendékének is része legyen a jó Jézuska ajándékaiban. Ezekon kívül elhatározták, hogy a jövő farsangon, január 9-én tartandó táncestélyük rendezőbizottságát úgy alakítják meg, hogy annak felét férfiak fogják képezni. A táncestélyen a szegedi honvédzenekar fog játszani.

— **Színészet a megyében.** Pancsováról írják lapunknak: A városunkban időző színtársulat előadásai eléggé látogatottak, habár az utóbbi napokban beállott esőzések sokat visszatartanak a színháztól. Kedden tartotta meg jutalomjátékát a társulat primadonnája, **Kőrösy kisasszony**, mely alkalommal zajos óvációban részesítették.

— **A kikindai polgármesterválasztáshoz.** A „Torontáli Közlöny“ a változatosság kedvéért neheztel, amiért nekünk azt írják Kikindáról, hogy dr. Bogdán nem lép fel s így dr. Krsztonosics Jenőt valószínűleg egyhangulag megválasztják polgármesternek. Kedves lapunk bennünk örökké kételkedvén, ezuttal is kétségbe vonja, hogy a mi hírünk Kikindáról származik. Kötelességünk tehát felvilágosítani, hogy igenis Nagy-Kikindáról írták nekünk azt a levelet, melyet annyival inkább kiadtunk, mivel igen megbízható kézből vettük. Ezzel természetesen nem azt mondjuk, hogy az illető ad hoc levelező nem tévedhet, hiszen a választás még messzire van s lehet még jelölt akárbány. Ami hírünknek, melyet a dolog természetéből kifolyólag az irányadó körök semmiképen sem befolyásoltak, nem volt és nem lehetett ezélya az ügyet „dülőre terelni“, csupán hirt adai arról a hangulatról, mely a polgármesterei kérdés tekintetében Nagyikindán uralkodik. Ha ez a hangulat azóta megváltozott, amiben nincs okunk kételkedni, mert t. lapunkunk állítja, ugy ezt is készséggel tudjuk olvasóinkkal s amennyiben Krsztonosics ur ellenjelöltje arra való ember, kötelességünknek fogjuk ismerni, ő róla is azzal a tisztelettel és őszinteséggel megemlékezni, melyet az első jelölttel szemben tanusítottunk. Értésülésünk győzrint különben legújabbán dr. Kikinday Győző nevét is sűrűn emlegetik, kibn Nagyikinda városa époly rokonszenves, mint jeles képzettségű és erélyes kezű polgármestert nyerne.

urról, aki elviszi várába a szegény lányt és ráteszi fejére a koronát.

És mikor az álom valóra vált, sápadtan, remegve hallgatta a szerelmes szavakat. Ott állott előtte Veér Elek, mérhetetlen javak örökös ura, akitől a család s azazai félték s előtte állott födetlen fővel, esdekítő szóval. Szép barna korszakállat idegesen, türelmetlenül simogatta.

— Elveszlek feleségül, Frida, megkérem a kezdet Abrahámtól, mond akarod?

A leány ijedten szakította félbe:

— Ne, ne, az Istené! Az apámtól egy keresztény ember a kezemet kérje?

— Akkor elviszlek kérdezetlenül.

És megragadta a leány kezét. A szomszéd szobából behallatszott az öreg Abraham egyhangú mormoló imádsága.

A leány úgy érezte, hogy minden vére a szívébe fut össze.

— Istenem, istenem, mit akar?

— Eljössz velem most?

— Nem, nem lehet. Majd... egyszer... később, ha becsuktuk a boltot a nagy téren...

A leány szólni sem mert, csak a fejével intette csendesen, megadással: elmegyek, el...

Aznap hallották először panaszkodni Abrahamot. Hörögvé panaszkolta istennek nyomorúságát, mikor egész éjszakán át hasatalanul várták vissza Fridát. Az öreg ember sirt és az asszonyval együtt tehetetlenül várták a következő napot.

Aztán megtudta, mi történt. A lánya itt hagyta őket és elment egy keresztény emberhez. Elhagyta istenét, keresztény lett ő is és megesküdött a keresztre, hogy hűséges felesége lesz annak az idegennek. Az öreg zsidó megtépte ruháját és nyolcz napig gyászolta elvettett gyermekét, az utolsó nap. Mikor a nyolcz nap elmúlt, visszatért a szent könyvekhez. Kikereste a legkedvesebb zsoltárát és áhitattal fogott hozzá a jámbor olvasáshoz. Hasztalan! A szemüvege elhomályosult egy toladó vízcséptől, a betük összefolytak a szemé előtt.

Azontul éjjel nappal a könyveit bujta. Büntetni szerette volna magát gyengeségeért és erőltette a látását, míg egy napon aztán sötét lett körülötte minden, nem látta többé a betük alakját sem, megvakult.

Szürke, homályhozó hályog borult gyenge szeméire, ami körülötte a kétségbejött, világtalan sötétséggel Ettől kezdve nem nyitották ki többé az ajtót borító vaspántokat. Az asszonynak is elvette erejét a nagy felindulás és nem volt senkijük, akiért dolgozni akartak volna.

Mikor Veér Elek né értesült a szülei sorsáról, azonnal elutasott értük. Az anyját egy pillanat alatt megvesztegette a lánya jó módja, egészsége és szépsége. Frida beszélt az apjához, szeliden, okosan, szeretettel. Reszkető kezét kezébe fogta és simogatta gyengéden.

Köszönetnyilvánítás. Az „Iskolagyermekbarát“ levetésintézésnek csáljaira Rónay Jenő főispán, mint az országos vöröskereszt-egylet torontálmezei választmányának elnöke, 25 frtot utalványozott, mely nemes adományért legmélyebb köszönetét fejezi ki az iskolagyermekbarát segélyező egylet elnöksége.

Uj zsinagóga Szegeden. Szegedről írják: A szegedi zsidó hitközség rég táplált eszméje, az új zsinagóga felépítése komoly lépésekkel halad a megvalósulás felé. A hitközség tegnap s ma tartott közgyűlésén, melyen dr. Rósa Izsó elnök, határozatba foglalták, hogy az új zsinagógát s a községházát a mostani telken építik fel. Első sorban a Margit-utcai vonalon a községházát építik fel, míg a templomot a mostani templom helyére állítják. Az építéshez még a jövő év őszén fognak hozzá, s 1898. év szeptember havában tartják az új zsinagóga felszentelési ünnepét. A tervekért Márkus Géza fővárosi építész készítette el. A templom költség-előirányzata 120,000 frt, a községházáé 60,000 forint, esetleges pótlékokra 20,000 forint van előirányozva. Az építési költségekre eddig 40,000 forint felett rendelkezik a hitközség, a többi összeget az új zsinagógában a családok részére értékesítendő helyekből fogja fedezni. 688 ülés hely lesz az új zsinagógában, amely körül 215 hely a mostani zsinagóga helyeinek a birtokosait teljesen ingyen fogja megilletni.

Járványos betegségek Pancsován. Levelezünk írja: A diphteritisz a felsővárosban teljesen megszűnt, csupán az alsóvárosban találni még néhány beteget, de ha a járvány ilyen arányban szűnik, mint eddig, úgy nemaokára megsza- badul a város a veszélyes betegségtől.

A középiskolai tanrend revíziója. A középiskolai tanrend revíziójának előkészítése ügyében az országos közoktatásügyi tanács által bizottsága ülést tartott tegnap. A kiküldendő szakbizottság első terjesztendő kérdések megállapításáról volt szó és az állandó bizottság részletesen megvitattán ezek minden oldalát, megállapodott azok szövegében. Az első kérdés az, hogy mennyiben van a középiskolákban a túlterhelés és mi módon lehetne azok okait a középiskola céljának veszélyeztetése nélkül megszüntetni. A második kérdés az, hogy mennyiben gyökerezik ifjúságunknak a nemzeti irodalomban és történetben, hazánk földjének és alkotmányának ismeretében való járatlansága a tantervben. Ha a két első pontban foglalt bajok új tárgyak fölvetelével, vagy régebbiek kibővítésével megszüntethetők, harmadik kérdés: milyen tárgyak anyagának, vagy szerepének megszorításával volna a szükséges hely és idő nyerhető. Az utolsó kérdés az, hogy fentartható-e a görög-pótló tanfolyam mai anyaga és tanterve, ha nem, milyen anyag tehető helyébe. Az állandó bizottság legközelebbi ülésében át fog térni már az osztatlan elemi népiskola és a tanítóképzőintézet tantervi utasítások tárgyalásának előkészítésére.

Vihar. Pancsováról írják, hogy a városban már hetfő óta nagy vihar dúl, mely jelentékeny károkat okozott. Épületeket rongált meg, kisebb házak fedelét elvitte, sőt a kerteket sem kímélte. A helyi hajó közlekedését is meg kellett szüntetni.

Szerencsétlen vadászat. Tegnapiszámunkban részletesen leírtuk azt a tragikus végű vadászatot, melynek egy 22 éves fiatal ember esett áldozatul. Kendeffy Vidor, a meglőtt fiatal ember, segédjegyző volt Fibisen, a vadász-társ pedig Jergel Ferencz, ki véletlenül lelőtte, az ottani kovács-mester, ki a tragikus lövés után maga jelentette a községben a bírónak szörnyű tettét. Kendeffyben édes anyja egyetlen fiát gyászolja.

Irodalom és művészet.

Karácsonyi Album. A „Magyar Hirlap“ közönsége hozzá szokott már ahhoz, hogy olyan karácsonyi ajándékot kapjon, a melynek nemcsak napi érdekessége hanem igazi belső becsé is van. Iyet ígért a „Magyar Hirlap“ az idénre is, és most már idején valóban látja, hogy azok kíváncsiságát, akik kedveskedésére rokonszen- vel számítanak, kielégítse. Az album szövegét igazi belletristai tollal írják meg a „Magyar Hirlapnak“ leghivatottabb munkatársai; az illusztrációk pedig mind művészi képtől valók. Ez az album valóságos történelmi ereklye lesz. A mai kor fiai kegyelettel mutogathatják sok-sok év múlva unokáiknak, akik belőle ösmérlhetik meg leginkább a mi ezredéves ünnepünk ragyo- gását. A „Magyar Hirlap“ olvasóközönségének

minden várakozását felülmúlja majd ez a fényes karácsonyi ajándék. Aki 1 frt 20 krral előfizet a „Magyar Hirlapra“ (Budapest, Honvéd utca), díj és bélyegmentesen kapja meg e nagy albumot.

A Fővárosi Lapok új nyomdája. Budapesti tudósítónk írja, hogy a Fővárosi Lapok, Porzolt Kálmán napilapja e héten nagy és örvedes változáson ment át: annyira megerősödött immár, hogy átköltözhetett — saját nyomdájába. Mi magunk tudjuk legjobban, hogy milyen jelentős haladás ez egy lap életében. A lap külső képe rögtön megváltozik: betűi szebb vagásnak, papírosa jobb, nyomása tisztább lesz: a közönségnek egygyel több oka lesz, hogy annál jobban ragaszkodjék kedves lapjához. Porzolt Kálmán, a Fővárosi Lapok szerkesztője — mint értesülünk — a jövő hó elsejétől a maga tulajdonába veszi a lapot, hogy azontul annál függetlenebb hirdetője legyen becsületos, szabad gondolkodású, nemzeti politikájának. Nem mivelünk fölösleges dolgot, ha újra hangsúlyozzuk, hogy a Fővárosi Lapok tárcaaróvatában a legjelesebb magyar szépirok neveivel találkozunk, s minden egyes rovatóban az események hű és pontos krónikái olyan előkelő, irodalmi hangon szólnak felénk, hogy igazán méltó arra a névre, a melyen mindenütt ismerik: a magyar uri családok lapja. Jegyezzük meg fel azok számára, a kik a lapot talán nem ismerik ellégé, hogy a Fővárosi Lapok előfizetése negyed évre 3 frt 50 kr; s hogy mutatószámokat mindenkinek szivesen küld a kiadóhivatal (Budapest, IV., Ferencz-teret 4. sz.)

Legújabb hírek.

Királyi adomány.

Budapest, november 19. A király 10,000 forintot adományozott a Drina vidék árvíz-károsultjai részére.

A mohácsi képviselőválasztás.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap folyt le Mohácson a pótválasztás Sztájevics János (sz.) és Jágics József (np.) képviselőjelöltek közt. Elkeseredett harcz után Németh Lipót választási elnök este 7 órakor hirdette ki a választás eredményét, mely szerint Sztájevics 1229, Jágics pedig 1440 szavazatot kapott és így Jágics 111 szótöbbséggel a mohácsi kerület képviselőjévé megválasztott.

A szerb-bolgár kereskedelmi szerződés.

Szofia, nov. 19. Danics, a szófiai szerb ügyvivő Belgrádba érkezett, hogy a szerb-bolgár kereskedelmi szerződést a már megállapított pontozatok szerint megkösse.

Török parlament.

Konstantinápoly, nov. 19. A szultán, ki mindeddig határozottan tiltakozott minden reformjavaslat ellen, vagy pedig passzív ellenállást tanúsított, az utóbbi napokban a legkomolyabban fontolóra vette azt az esznet, melyet közvetlen környezete sugalmazott neki. E szerint új parlament szerveztetnék, épp úgy, mint 1876-ban. A választási rendszerre nézve, mint hirlik, nagyon szigorú határokat fognak vonni. Főfeladata lenne e parlamentnek a budget szabályozása, a kormányzás reformja s a katonai igazságszolgáltatás modernné tétele. Vajjon ez a terv, melyről különben nagyon keveset tudunk, meg fog-e valósulni, a szultán ingadozó jelleme miatt nagyon kérdéses. Az is hirlik, hogy a miniszterek nem csupán a képviselőknek, de egy ad hoc létesítendő európai felügyelő bizottságnak is felelősek lennének, ha a garantáló hatalmak a török pénzügyek orvoslására készek volnának.

Táviratok.

Szocialista tüntetés.

Budapest, okt. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az országgyűlés megnyitásának napján a szocialisták nagy tüntetést terveztek, amely tömeges gyűlésekből és tüntető felvonulásokból állott volna. A budapesti főkapitány e gyűléseket és felvonulásokat betiltotta és annak megakadályozására a legmesszemenőbb intézkedéseket megtette.

A dán trónörökös Magyarországon.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Sopronból telegrafálják, hogy a dán trónörökös Keresztély dán herceg tártaságában ma oda érkezett Schaumburg Lippe Frigyes herceg huszártisztnek és nejeinek látogatására.

A szerb király uton.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Belgrádból telegrafálják, Sándor szerb király ma a reggeli gyorsvonattal elutazott és Budapesten keresztül Bécs felé vette útját.

A gabonaárak drágulása.

Budapest, nov. 20. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Odesszából jelentik, ott a buza ára ma az igen nagy forgalom következtében tetemesen fel-zökött. A nagy kereslet az árt csetvertenkint 10 rubellel emelte fel.

Szerkesztői üzenetek.

Verus. Ön tehát azt találja, hogy a színházi kritikánk nem elég szigorú. Mások ismét azt találják, hogy nagyon is szigorúak. Ugy-e bár itt megállhat az ember esze? Ha erős a kritika, akkor a „magyar ügynek“ ártunk. Ha enyhe a bírálat, akkor a kritikusra ráfogják, hogy különös okai lehetnek a színészeket és ah! különösen a színésznőket dicsérni. Nyetén körülmények között a kritikus nem hallgat se jobbra se balra, hanem a saját lelkiismeretére. Tessék elhinni, hogy a közönség legjava mégis meg tudja bírni, mi az igazság és mi a reklám.

Egy előfizető. Ha kérdeznél valóján van, s ha csakugyan előfizető, tessék a nevét aláírni. Másképp nem felelünk.

Zs. Közleményeit mindenkor igen szivesen fogadjuk. Csak tessék minél sürűbben üdv.

M. r. Felelős szerkesztőnk már visszaérkezett Nagybecskerekre. Különb is csak néhány napig volt távol.

F. Ön a kézfogás jelentőségére vonatkozólag kérdeztőlünk, hogy mit jelent, ha egy kisasszony megnyomta a kisujját? Hát mindenesetre gyakori eszést néha, hóval és nagy drágaságot a baromfi piacra.

Naiv. Az ilyen vers nem való nyomdafesték alá:

Bár fekete vagy, mint Négus
Szeretlek én téged mégus.

Gondolja meg, hogy mit szólnának hozzá az előfizetők, ha kiadnók!

Szerelmes. Mi adjunk önnek tanácsot, mit csináljon, mert szerelmes? Először is járjon el a jövő hónapban reggelente a rórátéra, azután használjon hidegvizkurát és növesse meg a tyukszemét, ha pedig ez sem használ, rakjon mustárt a baloldalára.

Városi színház.

Zóna előadás fél helyárrakkal.

Nagy-Becskerekben, péntek 1896. november 20-án

MAGDOLNA.

Sziámú 5 felv. Irta: Rákosi Jenő. (Rendező: Lángh.)

S z e m é l y e k :

Gyömbér Mihály, parasztgazda	Sárdy Károly
Ágnes, a felesége	Csügyényi Vilma
Laczi, a fiuk	Kalmár Gyula
Borcsa asszony	Havasiné
Magda, a keresztleánya	Daróczy Ilka
Sisko, segédjegyző	Nyitrai Sándor
Bercki, a fia	Lángh Ödön
Lajos	Báthory Béla
Magduska	Gööz Aranka
Matyi, gyalogpostás	Ódry
Egy asszony	Bácskayné
Zsófi, szakácsné	Lánghné Erna
Juczi, cseléd	Tuboly Klement.
Rendőrbíró	Konz János
Törvényszéki jegyző	Miklósi

Kezdete este fél 8 órakor.

Hirdetések.



A legújabb divatu gallérok és köpenyek leányok számára, kapható Kovács Gedeonnál, női ruhaterem N.-Becskerekben.

59. 586. 582. b. v. sz. 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. járásbíró 2523. 4653. 5161 polg. 1896. számú végzése által Steinitz Kálmán és fia nkikindai s Kimmel J. és C. temesvári cég mint végrehajtatók javára Gyurkovits A. F. aracsi lakos ellen 57 frt 75 kr és 59 frt 98 kr. tőke, ennek 1895. évi nov. és decz. hó 5. és 31. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 106 frt 83 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 350 frtra becsült kb. 27 öles elvihető kukorica göréből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 8063. polg. 1896. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Aracson alperes lakásán leendő eszközzésére 1896. évi november hó 26-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1896. évi november hó 4. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

1078-11

Bizalmi állás!

Ügyes elárusító, ki a könyvelésben is jártas,

főkönyvelőnek

egy gyárban állandóan alkalmaztatik, szükséges irásban és szóban magyar és német nyelv, nős előnyben részesül. Ajánlatok, eddigi foglalkozás kimutatásával, „Bizalmi állás” alatt a kiadóhivatalban.

1080-1,1

5836. szám. 1896.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbíró 1896. évi 5199. számú végzése következtében dr. Schlesinger Ernő ügyvéd által képviselt siklósi lakás javára Barna János rudolfagnadi lakos ellen 240 frt s jár. erejéig 1896. évi szeptember hó 5-én foganatosított kielégítés végrehajtás útján lefoglalt és 360 frtra becsült 3 ló, 1 csikó, 5 két kerekű taliga és egy üszöböl álló ingóság nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró 5836. 1896. számú végzése folytán 240 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi május hó 15. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 74 frt 92 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Rudolfgnád községhezánál leendő eszközzésére 1896. évi november hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Perlaszon, 1896. évi október hó 31 napján.

1085-1.1

Engl,
kir. bírósági végrehajtó.

9303. tkvi sz. 1896.

Arverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. trvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Micheli Ágoston és Micheli Katalin n. écskai lakos végrehajtást szenvedők elleni 55 frt 12 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. trvszék területén levő s a német-écskai 252. sz. tjkvben. A + 840. hr. 252. ö. i. sz. ház és udvar 672 □-öl telekkel 460 frt kikiáltási árban 1896. évi december hó 9-ik napjának délelőtti 10 órájkor Német Écska községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitzüzet birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 46 forintot készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. trvszék tkvi irattárában és Német Écska község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tszék tkvi hatóságánál, 1896. évi szept. hó 10-ik napján.

Huliczky,
kir. tszéki bíró.

1081-1.1

18847. ki. sz. 1896.

Hirdetmény.

Alólírott hivatal részéről közhírré tétetik, miszerint a N.-Becskerek város által bevezetett villamos világítás folytán feleslegessé vált utcái lámpák összes tartozékaival 10-10 darabonként f. é. december hó 11-én délelőtti 9 órakor a városház előtt nyilvános árverés útján készpénz fizetés mellett fognak eladatni.

N.-Becskerek, 1896. évi november hó 19-én.

Dr. Perisics Zoltán,
vár. főjegyző, polgármester h.

1083 3.1

11309. tkv. szám. 1896.

Árverési hirdetmény és árverési feltételek.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Nesztorov Zsiva, ugyis mint kk. Nesztorov Maria, Anka és Milicza gyámja és Nesztorov Mita nagybecskereki lakos végrehajtást szenvedő elleni 121 frt 58 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a viszárvést végrehajtató kérelmére Geigorovits János késedelmes ár. vevő kárára és veszélyére elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. törvényszék területében levő nbecskereki 1759 sz. tjkvben 2954., 2955. hrsz. a. 1782. ö. i. sz. ház 360 □-öl beltelekkel 483 frt kikiáltási árban 1896. évi december hó 17. napjának d. e. 10 órájkor ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségében megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitzüzet birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árnak 10%-át, vagyis 48 frt 30 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban megjelölt árfolyammal számított s az 1881. november 1-én 3333. ig. min. rend. 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen kir. törvényszék tkvi irattárában s a helybeli városi tanácsnál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. trvszék mint telekkönyvi hatóságánál, 1896. évi november hó 7-én.

Kiss,
kir. tszéki bíró.

1082-1.1



Gyermek-ruhák 20 faconba, dus választékban, minden darabon nyomtatott szabott áruk. Kovács Gedeon, Nagybecskerek, legolcsóbb és legjobb bevásárlási forrás.

823b-17.9

◆ Telefon 35. szám. ◆

◆ Telefon 35. szám. ◆

KURLÄNDER IMRE

Nagybecskerek, Korona-utca 585/II. szám, a gőzmalommal szemben.

Elsőrendű

száraz tűzifa

azonkívül valódi szagtalan

porosz köszén

Wildenscheinsegen-Richterhof-féle bányából.

1014-52.11

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.